25 სმ და მეტი დიამეტრის მქონე ნარგავების გადარგვის ტექნიკური რეგლამენტი

მისამართი: ქალაქი თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, N217

ს/კ:01.72.14.007.711

გადასარგავი ხეების რაოდენობა: 2 ძირი

ექსპერტი დენდროლოგი: თეიმურაზ ნაფეტვარიძე

ტელ: 599 24 42 95

ზოგადი ნაწილი

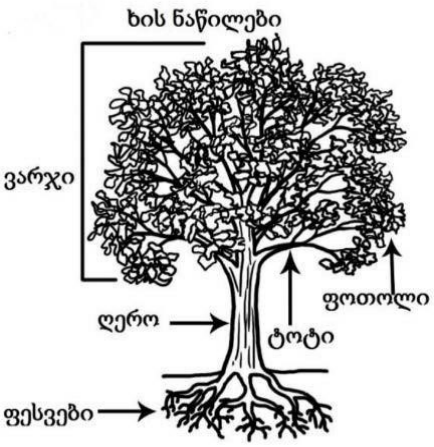

▪ ფესვი - ძირითადი ვეგეტატიური ორგანო, რომლის ფუნქციებს შეადგენს წყლისა და მასში გახსნილი მინერალური ნივთიერებების შეწოვა ნიადაგიდან, მცენარის მიმაგრება ნიადაგზე და ორგანული ნივთიერებათა სინთეზი, ხშირად ფესვი სამარაგო ნივთიერებების სათავსსაც წარმოადგენს და ვეგეტატიურ გამრავლებასაც ემსახურება. ფესვი იყოფა ორ ნაწილად: მთავარღერძიანი და ფუნჯა;

▪ ღერო - ერთ-ერთი ძირითადი ორგანო, რომელიც ფოთლებთან ერთად ყლორტს შეადგენს. აქვს საყრდენი, მიმწოდებელი და დამგროვებელი ფუნქცია.

▪ ვარჯი - ხის ტანის მიწის მიწისზედა განშტოება;

▪ ფოთოლი - მცენარეთა ორგანო, რომელიც ასრულებს ფოტოსინთეზისა და ტრანსპირაციის ფუნქციებს, ახორციელებს აირცვლას გარემოსთან და მონაწილეობს მცენარის ცხოველმოქმედების სხვა პროცესებში.

ნიადაგის მომზადება

სარგავი ორმოს სიდიდე დამოკიდებულია მცენარის გაბარიტებზე და ასაკზე, სარგავის ორმოს სიგრძე და სიგანე 90 სმ-ით, ხოლო სიღრმე 20-25 სმ-ით მეტი უნდა იყოს ხის კომზე. კომსა და კედლებს შორის სივრცე უნდა შეივსოს ნაყოფიერი ნიადაგის ნაზავით. სარგავი ორმოს ფსკერი უნდა გაფხვიერდეს 10-15 სმ სიღრმეზე, შემდგომ კი მოხდეს 20-25 სმ სისქის ნაყოფიერი ნიადაგის შეტანა. ნაყოფიერი ნიადაგი უნდა შედგებოდეს მიწის, ტორფის, გამომწვარი ნაკეისა და ქვიშის ნაზავისაგან, მათი ერთობლიობა საჭირო საკვები-მინერალური ნივტიერებებით კვებავს ხეს და ხელს უწყობს ნიადაგში წყლის ზომიერ

მიწოდებას. ორმო უნდა დამუშავდეს ფუნგიციდითა და ინსექტო აკარიციდიებით, რათა არ მოხდეს გადარგული ხის სოკოვანი დაავადებებით ან/და პარაზიტებით დაზიანება.

გადარგვის პროცესი

N9 თელა - Ulmus, დიამეტრი: 27სმ

გადარგვის დაწყებამდე უნდა მოხდეს თელის ღრმა სხვლა-ფორმირება, სხვლა-ფორმირების დროს ხის ვარჯს მთლიანად უნდა მოსცილდეს ხმელი და ხმობადი ტოტები, ხოლო ჯანსაღი ტოტების სიგრძე უნდა დამოკლდეს მაქსიმალურად, სხვლა-ფორმირება უნდა განხორციელდეს განტოტვის არეალებში კვირტისა და ტოტის ნაბარტის ზედა ნაწილში. ნასხლავ ადგილებს უნდა წაესვას სპეციაური მერქნის დამცავი მალამო, რათა არ მოხდეს ღია ნაწილების დალპობა და დაფაუტება. ვინაიდან ვარჯი მოიხმარს ხის მიერ მიღებული საკვები ნივთიერებების უდიდეს ნაწილს, გასხვლის შემდეგ ეს ნივთირებები ღეროსა და ფესვთა სისტემაზე გადანაწილდება, რაც ხელს შეუწყობს მათ ზრდა-განვითარებას. ხის ვარჯის გასხვლის შემდეგ, გადასარგავი თელის გარშემო უნდა მოხდეს ბეტონის ფენის მოშლა, რათა გათავისუფლდეს მიწის ფენა და შესაძლებელი გახდეს ხის კომის თავისუფლად ამოღება. მიწის ფენის მოჭრა მოხდება JCB-ს ტიპის სპეცტექნიკით. ხის გადარგვა მოხდება შეკრული მიწის კომით (კომის გაბარიტები: D x 3; H x 1.2), კომის შემოჭრის შემდეგ უნდა მოხდეს ჰორიზონტალურად განვითარებული ფესვების სხვლა. ვინაიდან აღნიშნული ხის გადარგვა ხდება იმავე ტერიტორიაზე და გადასაადგილებლად არ იქნება საჭირო ხის სატვირთო მანქანის ძარაზე განთავსება, შესაბამისად კომის ჯვალოთი შეფუთვა არ არის აუცილებელი. ვინაიდან ხე ტანდაბალია და მიწის კომი არ იქნება დიდი მოცულობის, შესაძლებელია მისი JSB ტიპის სპეცტექნიკის კოვშით ხის ამოღება და გადაადგილება. ხეს ღეროზე უნდა შემოეხვიოს ჯვალოს ნაჭერი რათა არ მოხდეს ხის მერქანის დაზიანება გადატანის პროცესში. გადაადგილებული ხის ახალ ორმოში განთავსების

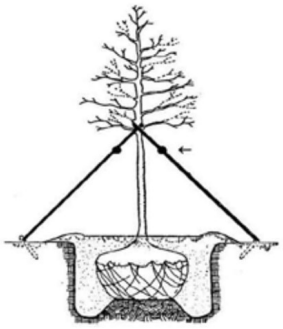

შემდეგ, ორმო უნდა ამოივსოს ნაყოფიერი მიწით და უნდა მოხდეს ფესვის ყელის გარშემო ჯამის გაკეთება. იმისათვის რო ახლადგადარგული ხე ქარქცევადობისა და გადახრისაგან დავიცვათ საჭიროა მისი ფიქსაცია გადახრისა და ქარისაგან წაქცევის პრევენციის მიზნით. საჭიროა გადარგული ხის ღეროს უნდა შემოეხვიოს ჯვალოს ნაჭერი და თოკებით 3 ადგილას მიწაში სობილ რკინის პალოზე უნდა დაებას, რათა შეინარჩუნოს სიმყარე.

გადარგვის დასრულების შემდეგ სისტემატიურად უნდა მოირწყოს ხე, არანაკლებ 50 ლიტრა წყლის დასხმით კვირაში ორჯერ. სეზონურად უნდა მიეცეს ორგანული სასუქი NPK შემცველობით. გადარგვის შემდეგ სასურველია დანამატის სახით მიეცეს კალიუმის ნიტრატი (KNO3) რაც ხელს შეუწყობს ფესვთა სისტემის ზრდა-განვითარებას. გადარგვის პროეცესი უნდა განხორციელდეს შემოდგომის მეორე ნახევარში ან ადრე გაზაფხულზე.

აღნიშნული რეკომენდაციების გათვალისწინებით ნარგავის გახარების ალბათობა მაღალი.

გადარგვის პროცესი

N167 ვერხვი - Populus, დიამეტრი: 28სმ

გადარგვის დაწყებამდე უნდა მოხდეს ვერხვის ღრმა სხვლა-ფორმირება, სხვლა-ფორმირების დროს ხის ვარჯს მთლიანად უნდა მოსცილდეს ხმელი და ხმობადი ტოტები, ხოლო ჯანსაღი ტოტების სიგრძე უნდა დამოკლდეს მაქსიმალურად, სხვლა-ფორმირება უნდა განხორციელდეს განტოტვის არეალებში კვირტისა და ტოტის ნაბარტის ზედა ნაწილში. ნასხლავ ადგილებს უნდა წაესვას სპეციაური მერქნის დამცავი მალამო, რათა არ მოხდეს ღია ნაწილების დალპობა და დაფაუტება. ვინაიდან ვარჯი მოიხმარს ხის მიერ მიღებული საკვები ნივთიერებების უდიდეს ნაწილს, გასხვლის შემდეგ ეს ნივთირებები ღეროსა და ფესვთა სისტემაზე გადანაწილდება, რაც ხელს შეუწყობს მათ ზრდა-განვითარებას. ხის ვარჯის გასხვლის შემდეგ, გადასარგავი ვერხვის გარშემო უნდა მოხდეს ბეტონის ფენის მოშლა, რათა გათავისუფლდეს მიწის ფენა და შესაძლებელი გახდეს ხის კომის თავისუფლად ამოღება. მიწის ფენის მოჭრა მოხდება JCB-ს ტიპის სპეცტექნიკით. ხის გადარგვა მოხდება შეკრული მიწის კომით (კომის გაბარიტები: D x 3; H x 1.2), კომის შემოჭრის შემდეგ უნდა მოხდეს ჰორიზონტალურად განვითარებული ფესვების სხვლა. ვინაიდან აღნიშნული ხის გადარგვა ხდება იმავე ტერიტორიაზე და გადასაადგილებლად არ იქნება საჭირო ხის სატვირთო მანქანის ძარაზე განთავსება, შესაბამისად კომის ჯვალოთი შეფუთვა არ არის აუცილებელი. ვინაიდან ხე ტანდაბალია და მიწის კომი არ იქნება დიდი მოცულობის, შესაძლებელია მისი JSB ტიპის სპეცტექნიკის კოვშით ხის ამოღება და გადაადგილება. ხეს ღეროზე უნდა შემოეხვიოს ჯვალოს ნაჭერი რათა არ მოხდეს ხის მერქანის დაზიანება გადატანის პროცესში. გადაადგილებული ხის ახალ ორმოში განთავსების

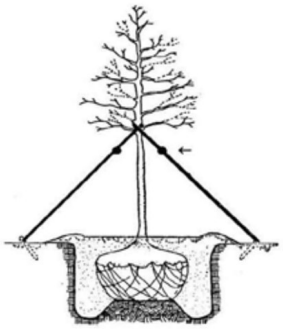

შემდეგ, ორმო უნდა ამოივსოს ნაყოფიერი მიწით და უნდა მოხდეს ფესვის ყელის გარშემო ჯამის გაკეთება. იმისათვის რო ახლადგადარგული ხე ქარქცევადობისა და გადახრისაგან დავიცვათ საჭიროა მისი ფიქსაცია გადახრისა და ქარისაგან წაქცევის პრევენციის მიზნით. საჭიროა გადარგული ხის ღეროს უნდა შემოეხვიოს ჯვალოს ნაჭერი და თოკებით 3 ადგილას მიწაში სობილ რკინის პალოზე უნდა დაებას, რათა შეინარჩუნოს სიმყარე.

გადარგვის დასრულების შემდეგ სისტემატიურად უნდა მოირწყოს ხე, არანაკლებ 50 ლიტრა წყლის დასხმით კვირაში ორჯერ. სეზონურად უნდა მიეცეს ორგანული სასუქი NPK შემცველობით. გადარგვის შემდეგ სასურველია დანამატის სახით მიეცეს კალიუმის ნიტრატი (KNO3) რაც ხელს შეუწყობს ფესვთა სისტემის ზრდა-განვითარებას. გადარგვის პროეცესი უნდა განხორციელდეს შემოდგომის მეორე ნახევარში ან ადრე გაზაფხულზე.

აღნიშნული რეკომენდაციების გათვალისწინებით ნარგავის გახარების ალბათობა მაღალი.

მწვანე ნარგავების (მერქნიანი მცენარეების) ვიზუალური დათვალიერება განახორციელა თეიმურაზ ნაფეტვარიძემ, რომელიც ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2024 წლის 18 იანვრის N 1-28 ბრძანებით დარეგისტრირდა გარემოს დაცვის საქალაქო სამსახურის მონაცემთა ბაზაში მწვანე ნარგავების ხარისხობრივი შეფასებაზე დასკვნის გამცემ უფლებამოსილ პირად.

შემსრულებალი ექსპერტი -

დენდროლოგი:

Teimurazi Napetvaridze 01027069659

Digitally signed by Teimurazi Napetvaridze
Date: 2026.07.09 14:52:07

თეიმურაზ ნაფეტვარიძე

Tel: 599 24 42 95

გადარგვაზე პასუხისმგებლობის წერილი

გაცნობებთ, რომ ქალაქ თბილისში, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, N217-ში, 01.72.14.007.711 საკადასტრო კოდით რეგისტრირებულ ტერიტორიაზე არსებული 2 ძირი ნარგავის: N9 - თელა (d=27სმ), N167 - ვერხვი (d=28სმ); გადარგვას განახორციელებს შპს "ტასჰაბი"

პატივისცემით, სერგო გიორგაია

შპს „ტასჰაბის“ დირექტორი

Sergo Giorgaia 37001058879
Digitally signed by Sergo Giorgaia
Date: 2026.07.09 14:53:13

ხელმოწერა ----------;